

چکیده

مقدمه: امروزه با افزایش علم و فعالیتهای پژوهشی به عنوان یک ابزار و نیروی اقتصادی، مقیاس ها و شاخص های متعددی جهت ارزیابی ایجاد شده است. برای دستیابی به فعالیتهای پژوهشی با کیفیت و بهره وری بالا و ارزیابی دقیق بروندادهای، باید پژوهش های پژوهشگران را با استفاده از معیارها و شاخص های مناسب ارزیابی نماییم و از شاخص های مکمل در کنار دیگر شاخص های علم سنجی، استفاده نمود. بدین ترتیب با استفاده از معیارهای مناسب می توان برنامه ریزان و سیاستگذاران کشور را در راستای اهداف کلان ملی و دانشگاهی هدایت کرد و انجام فعالیتهای پژوهشی را اولویت بندی و هدفمند نمود. هدف این پژوهش، ارزیابی شاخص هرش، شاخص هرش بدون خوداستنادی، پارامتر M و H1 اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران و تهران در پایگاه استنادی اسکوپوس و مصورسازی آنها با نرم افزار VOSviewer در سالهای ۱۳۹۱-۱۳۸۷ می باشد تا با استفاده از شاخص های مکمل در کنار شاخص هرش، ارزیابی دقیق بروندادهای صورت گیرد.

هدف: ارزیابی شاخص های H بدون خوداستنادی، H1 و M اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران و تهران در پایگاه استنادی اسکوپوس و مصورسازی آنها با نرم افزار VOSviewer در سالهای ۱۳۹۱-۱۳۸۷ می باشد.

روش پژوهش: این پژوهش علم سنجی، از نوع توصیفی و کاربردی است. داده ها با مشاهده ی مستقیم از پایگاه استنادی اسکوپوس و با استفاده از فرم گردآوری داده، گردآوری شدند. برای تحلیل داده ها، محاسبات و رسم نمودارهای توزیع فراوانی، از نرم افزار اکسل و مدیریت منابع از برنامه اندنونت استفاده گردید و برای تحلیل داده های هم استنادی فایل ها و نتایج استخراج شده از اسکوپوس با استفاده از scopus2wos در نرم افزار Sci² Tool داده ها تحلیل و در نرم افزار VOSviewer به صورت مصور ترسیم شد.

یافته ها: براساس یافته ها، شاخص هرش اعضای هیات علمی دو دانشگاه در سالهای ۹۱-۱۳۸۹ نسبت به دو سال قبل از ادغام از h صفر کاهش یافته است. میزان h بدون خوداستنادی نیز در بین اساتید دانشگاه علوم پزشکی تهران در دو دوره مورد بررسی بیشتر از اساتید دانشگاه علوم پزشکی ایران بوده است. براساس یافته ها، بیشترین میزان m در دانشگاه علوم پزشکی ایران مربوط به یکی از استادان دانشکده پزشکی-دانشیار، برابر ۳ بوده و در دانشگاه علوم پزشکی تهران مربوط به دانشکده پزشکی-استاد، برابر با ۵ می باشد. محاسبه شاخص h1 نشان داد، کمترین h1 در دانشگاه علوم پزشکی ایران و تهران مربوط به استادیاران پزشکی برابر با ۰/۰۶ درصد می باشد و بیشترین h1 در پزشکی-استاد با ۵/۲۳ در دانشگاه علوم پزشکی ایران بوده و میزان ۱۱/۰۷ درصد اعضای هیات علمی دانشکده داروسازی در میان دانشکده های دانشگاه علوم پزشکی تهران بیشترین h1 را داشتند. در هم استنادی نویسندگان، ۸۹ خوشه و ۲۰۸۷۵ ارتباط در شبکه استنادی تشکیل شدند، که بیشترین همکاری ها بین عبداللهی، معین و رضایی می باشد.

نتیجه گیری: نتایج نشان داد اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران از نظر شاخص هرش، شاخص هرش بدون خوداستنادی، پارامتر m و h1، نسبت به اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران تفاوت معنادار جود دارد و در بررسی ها در بین اساتید دانشگاه علوم پزشکی تهران در دو دوره مورد بررسی بیشتر از اساتید دانشگاه علوم پزشکی ایران بوده است. در زمینه هم استنادی نویسندگان، ملک زاده، شفیعی و رضایی بیشترین خوشه و برونداد را دارند. با این

حال با بررسی نتایج، زمانی می توان فعالیت های دو دانشگاه را باهم مقایسه کنیم که هر دو دانشگاه از لحاظ امکانات، زمینه موضوعی، سابقه فعالیت و مهمتر از همه بودجه تقریبا همگی در شرایط یکسانی باشند.

کلیدواژه ها: علم سنجی، شاخص هرش، شاخص هرش بدون خوداستنادی، پارامتر m ، شاخص $H1$ ، هم استنادی، اعضای هیات علمی